

LBRIS

We know
books

Mariam Kühsel-Hussaini

Emil

Copyright © 2022 Klett-Cotta - J.G. Cotta'sche Buchhandlung Nachfolger GmbH, Stuttgart

Published in arrangement with Literarische Agentur Gaeb & Eggers GmbH, Berlin, in conjunction with Agentia Literara Livia Stoia.

All rights reserved.

Această traducere a fost publicată în colaborare cu Literarische Agentur Gaeb & Eggers GmbH, Berlin și Agentia Literara Livia Stoia.

Toate drepturile rezervate.

Credit foto copertă: Fotografie de arhivă din Berlin, din anii 1930, aflată în domeniul public.

© 2025 by Editura Lebăda Neagră
pentru prezenta ediție în limba română

Această carte este protejată de legile copyrightului. Reproducerea, multiplicarea, punerea la dispoziția publică, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea deținătorului copyrightului constituie încălcări legislative cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc în conformitate cu legile în vigoare.

www.blackswanpublishing.ro

Editura Lebăda Neagră
Iași, Str. Plopilor fără Soț, nr. 45, 700273

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

KÜHSEL-HUSSAINI, MARIAM

Emil: roman / Mariam Kühsel-Hussaini; trad. din lb. germană de Andreea Odoviciuc. - Iași: Lebăda Neagră, 2025

ISBN 978-630-330-149-5

I. Odoviciuc, Andreea (trad.)

821.112.2

MARIAM KÜHSEL-HUSSAINI

EMIL

ROMAN

**Traducere din limba germană
de Andreea Odoviciuc**

Lebăda Neagră
Iași, 2025

Numele meu este Emil Cioran și sunt student la Berlin. Stăpânesc limba germană încă de când eram adolescent în patria mea valahă, acolo unde vampirii fac regulile. Însă în Transilvania totul este bolnav, iar destinul e tulbure. Trucuri de magie te amăgesc că ai fi sănătos, însă dacă te numeri printre pușinii aleși ai funestului, pricepi degrabă că nu ești.

Sănătos. Am visat mereu numai la asta, am visat la spațiul acesta magic interior și exterior, care se naște din nimic și se pierde prin nimic.

Am ajuns. Pe tărâmul magic al tuturor visurilor. Mă aflu pe Friedrichstraße, cu geamantanul meu și o geantă de umăr, în care mi-am pus hârtia, caietele și pieptenele.

Ochii mei privesc ca prin cristal. Aerul este mai curat decât e la noi pe pajiștile dimineților din apropierea îndrăgitului cimitir, iar asta în ciuda nenumăratelor automobile care circulă într-o parte și în cealaltă.

Doi tineri vin spre mine. Poartă cămăși albe, veste de un cafeniu cald, cravate și ciorapi lungi până la genunchi. Au una și-aceeași cărare perfect trasată, ceva de neconceput în țara din care provin, unde părul se înalță, de pe frunțile turbate, în valuri uriașe, rebele, iar posesorul poate fi identificat urmărind doar linia valului unei singure șuvițe, chiar dacă chipul său este ascuns vederii.

Cei doi și *merg* identic, incredibil. Merg identic! Pășesc ușor, dar cu o anumită apăsare, ca niște păsări tinere care

au inventat ceva mai bun decât zborul. Bag de îndată mâna în geantă și scot pieptenele ca să-mi îmblânzesc pădurea românească de pe cap.

Sunt Emil Cioran și e noiembrie 1933, la Berlin.

UNU

În calitate de bursier al Fundației Humboldt – m-am dovedit a fi un candidat strălucit în privința productivității academice, interesului politic și camaraderiei – sunt de-acum un *Reichsausländer*, un străin într-un imperiu al luminii ascendente.

Privirea îmi alunecă în sus, iar ceea ce văd face ca inima-mi isterică să stea în loc. Steaguri peste tot... peste tot cât vezi cu ochii! Văd negru și roșu și alb, iar la intervale regulate, paralel cu U-ul grațios al liniei de metrou, văd svastica fluturând ca rufăria proaspăt spălată ce se usucă în bătaia vântului, unduindu-se mlădioasă pe clădirile aliniat atent..., apoi, ca domolită de o mână invizibilă, se apleacă, aproape amenințător, spre mine.

Ceva pur, ceva corporal, ceva atât de puternic și infinit nepoetic schițează aici toate contururile. Contururi atât de nepretențioase. Simt furnicături în picioare. Ceva îmi tresaltă în piept. Nici când nu m-am mai simțit atât de ușor și de odihnit.

Ce o fi asta? Secretul acesta deschis pe care îl inspir aici? Unde e plictisul originii mele blestemate, al României mele posedate de neastâmpăr, a cărei voință nu posedă niciun țel propriu, nicio covârșire – de ce nu există acolo, pur și simplu în aer, un astfel de cristal, un astfel de fluid, la fel ca aici?

Este foarte frig, înnorat, plouă la câteva minute. Unii își deschid umbrelele, alții împing poticnit pedalele bicicletelor,

înaintând destul de repede și foarte aproape de automobilele huruitoare. Femei cu jachete scurte și fuste lungi ce alunecă în sus în timpul pedalatului – undeva, un bărbat cu palton lung și pălărie reușește efectiv să se strecoare printre bicicletele sârmoase strălucind a ploaie, lucru realizabil probabil datorită unei cadențe muzicale ce-i răsună în urechi. Incredible. De parcă ar fi fost calculat la nivel cosmic ca el să facă asta acum. Am menționat că sunt fericit? Am închis ochii și când i-am deschis din nou eram... fericit.

Merg mai departe și mai departe. Structurile caselor dezvăluie o imaginație bogată, iar eu admir obscuritatea pe care o emană când ploaia le podidește fațadele.

Apropo, am nevoie de o pălărie. Una precum cea pe care o ține în mână bărbatul care așteaptă acolo, în stația de tramvai. Îmi place și servieta lui, care stă acum sprijinită, neagră. La ce se uită așa de concentrat? La norii frumoși și denși?

La următorul colț de stradă, în fața unei case părăsite, poate un fost restaurant sau bar, stau doi gardiști. Fumează. Ferestrele clădirii uriașe sunt toate acoperite cu semnul svas-ticii, păianjenul acesta colțuros, spiralat ce se-nvârte și se-nvârte și se-nvârte pe retină, care nu stă defel în loc pe fundalul său alb și totuși înșfacă, adună în gheare și înfulecă totul într-un hipnotizant roșu-tonic imaculat.

Deasupra intrării e scris mare: „VOTAȚI HITLER”.

Ceva mi-a catapultat dorul, cea mai incomensurabilă dintre bolile mele, atât de departe în fundal, încât nu-l mai simt, cel puțin în momentul acesta. O seriozitate echilibrată se apropie de o împlinire calmă, deschide o incizie foarte ascuțită în impenetrabil, o venesecție desăvârșită, iar eu mă simt ca un nou-născut și mă încercă până și foamea și setea. Așa de multe paltoane neverosimil de bine croite n-am întâlnit în întreg Bucureștiul. *București*, nu ești decât un cioban înfumurat!

Lăsați-mă să mai continui puțin, căci se pare că totuși nu am fost trădat de viață.

Mi s-a acordat o distincție. Am ajuns aici. Unde ceva ce nu pot nici numi, nici descrie hipnotizează șoptit totul și îl învâluie cu frecvențe invizibile.

Intrările clădirilor mă salută arcuite măreț și contemplativ. Răsufflarea mea pulsează înainte-mi în propriul nor fierbinte de ceață înghețată, iar eu iradiez pur și simplu spre tot ce-mi iese în cale.

În fața clădirii unei instituții publice cu accesul blocat observ o ceată de gardieni din rândul Batalioanelor de asalt SA, îmbrăcați cu jachete strânse atent în curele, având regină păianjenilor legată pe partea de sus a brațului. Pălăvrăgesc, formând cercuri impenetrabile. Cizmele până la genunchi le vin ca turnate, un model pe care nu l-am mai văzut – o combinație între cizme cu cataramă și cizme de călărie – ușor scurtate. Cu toții le poartă și fiecare și le-a lustruit singur cu negru. Unul dintre bărbați își ține mâinile lejer la spate, în timp ce un altul îi vorbește încet. Remarc oțelul de pe tocuri și îmi amintește de o potcoavă. Studiez profilul bărbatului. Pornesc de la micul vultur imperial de pe cascheta maro scămoșată spre fruntea vădit hipervigilentă, din care țâșnește un vârful de nas orientat ferm în jos, aproape fără gură, direct spre bărbia proeminentă.

Chiar atunci, ceva traversează soarele ascuns după straturi de damasc noros. Dar omul nu are nevoie de soare atunci când are alte planuri, știm deja asta din *Macbeth*. Aici s-a creat o lumină nouă și nu știu de unde vine.

Însă acum ar trebui să mă ocup totuși de camera mea.

DOI

Așteptam la intersecția cu bulevardul Unter den Linden. A apărut punctual, la secundă.

— Ei bine, a funcționat nemaipomenit! Acordul german-român se ține de cuvânt! a exclamat și imediat mi-a devenit simpatic.

Înalt, cu părul șaten-deschis, pieptănat perfect, despărțit de cărare, ochi ageri. Răgușit și atent.

— *Heil Hitler!* a adăugat.

— *Heil Hitler!* am răspuns eu, Otto Krause? Mi s-a spus că un domn Krause mă va întâmpina aici.

— În persoană! a zâmbit cu subînțeles. Iar tu ești Emil.

— Da, am răspuns râzând.

— Te însoțesc până la Fundația Humboldt, unde vei primi o legitimație. M-am gândit că e mai bine să ne întâlnim aici și să mergem împreună, ca să poți vedea cât de minunat e Berlinul nostru. Apoi te duc la văduva Heilscher, unde o să te instalezi în camera ta. Apropo, felicitări pentru bursa bine meritată! Fundației noastre nu i-a scăpat faptul că scrii splendid și gândești și mai splendid.

— Mulțumesc mult! am zis eu. Ești și tu student?

— La medicină. Tot la Universitatea Friedrich-Wilhelms. Horst ar fi vrut să vină cu mine să te cunoască, însă a intervenit ceva, așa că îți transmite salutări cordiale. Ni s-au înmânat câteva traduceri ale textelor tale și trebuie să-ți spun că

ne-au impresionat grozav. Dar te poți sinucide totuși mai târziu, acum să nu ne lăsăm înspăimântați de moarte!

— Ești interesat de filozofie? l-am întrebat.

— O am ca disciplină secundară, așa că da, chiar foarte interesat. Tatăl meu a insistat însă cu medicina, n-am avut de ales. Așa, compensată de științele umaniste, e totuși suportabilă.

— Înseamnă că medicina e neumanistă?

Zâmbea în timpul mersului. Avea un profil liniar ce-mi amintea de Albrecht Dürer, un chip funebru, delicat, ce surprime lucid pofta, cu pielea ferm întinsă peste pomeții egali și bărbia aspră, lividă. Pașii îl îndemnau să înainteze, îmbrăcăminte îi era extrem de burgheză. Îmi era cam greu să îmi trag geamantanul uriaș după mine și mă simțeam un pic penibil din cauză că îi eram inferior cu două capete. Picături mici de ploaie se așezau în și pe părul meu creț și-l umflau în sus, la naiba! Un capac de oală din beton, vă rog, căci părul ăsta vine din altă lume!

— Ca medic trebuie să răspunzi și gata, nu e loc de întrebări.

— Înțeleg, am zis eu și am văzut *das Stadtschloss*¹ înălțându-mi-se înainte, îmbrăcat în porțelan biscuit mohorât sub un cer de culoarea pietrelor, imediat dincolo de râul Spree cu ale sale nuanțe negre și cenușii. Toate astea mi-au indus o disperare stranie, necunoscută, străină. O construcție întinsă pe un pământ parcă curbat, care în primă instanță mi-a dat impresia de gol; mă refer la cadru – părea gol, ca și când șaptele și culorile îi fuseseră jefuite.

Un banner enorm – mai masiv decât puteam eu să percep – se revărsa de pe marginea acoperișului pe fațada

1. Fostul palat regal din Berlin, care a servit drept reședință pentru conducătorii Prusiei și ai Germaniei (n.r.).

palatului dinspre Unter den Linden, ajungând până la pământ. Svastica imprimată pe el era ca un gong mut, un vacuum negru pulsând în mijlocul spațiului, afișându-și în întregime vârtejul ostil și înfiorător.

Eram sigur că Otto plănuise bine traseul acesta.

În Curtea Schlüterhof¹, o grădină din piatră, scorojită de funingine, era agitație mare. Am studiat statuile cu săni delicate și labe enorme, unele ridicând un braț într-o ezitare tăcută... nu de nesiguranță, nu, ci mai degrabă dintr-o sete nesfârșită de a fi nemodelabile. La fel de nemodelabile precum tot ceea ce mă înconjură aici. Incomprehensibil. Destinație necunoscută. Aer rece încărcat de mister, arzând parcă totuși pe dinăuntru.

— Lasă-ți namila de geamantan aici jos, la noi nu dispare nimic. Trebuie să urcăm la etajul trei. Hai, urmează-mă, te rog.

Otto urca trei trepte deodată, pășind ușor și elastic în pantofii lui eleganți și bine lustruiți, cu fularul fluturându-i în jurul gâtului subțire, în timp ce eu păream să mă micșorez tot mai mult în paltonul unchiului meu neghiob și încercam să confer mersului meu balcanic și precipitat o notă de eleganță. Un șoricar orb care mergea în urma unui armăsar argintiu!

Birourile Fundației Humboldt erau iluminate puternic. Chipuri prietenoase mi-au urat bun-venit. Până să mă dezmeticesc, cineva îmi strângea deja mâna, destul de puternic după cum am sesizat.

— *Heil Hitler!* Iată-l pe oaspetele nostru talentat, prietenul măreței noastre culturi germane!

În fața mea stătea un bărbat de vârstă mijlocie.

1. Denumită după sculptorul și arhitectul baroc german Andreas Schlüter (1659-1714), care a renovat-o la începutul secolului al XVIII-lea (n.tr.).

— Așa deci, a continuat, filozofie, sociologie, istoria artei, iar acum țintiți și spre un titlu de doctor în psihologie! Pe cuvântul meu că sună promițător!

Pe costum, deasupra inimii, avea prinsă o mică insignă de partid, cu litere aurii strălucitoare pe un cerc roșu metalizat.

— În plus, da, v-ați ales și cel mai emoționant moment posibil, cu puțin timp înainte de alegerile parlamentare.

— *Heil Hitler!* Mă bucur să mă aflu aici, am zis eu.

Un telefon a sunat, iar pe fereastra mare am văzut, vizavi, un gigant rezemat nonșalant peste niște flori corintice. Mă ridiculiza cu libertatea lui inumană.

— Aveți fotografia, domnule Ți... Țo...?

Secretara bărbatului s-a înclinat și mi-a întins mâna. Agrafa ca un melc marin ușor răsucit în părul de culoarea scorțișoarei licărea deasupra frunții drepte.

— CIORAN, am încercat să articulez clar, apoi am scotocit în geantă în căutarea fotografiei.

Toți din încăpere au îngânat imediat după mine și, pentru un moment, a răsunat ca un cor sumbru și sinistru, care depunea un jurământ printr-o atotprezentă voce a ochilor.

Legitimația mea a ieșit fantastic, ca să nu mai zic de zâmbetul angelic al trăsăturilor mele delicate, zâmbet pe care l-am moștenit de la mama mea tulburată, un zâmbet de care până și eu eram încântat. Pe hârtie solidă oliv, însuflețit de scrisul sfios de mână al funcționarei, devenisem acum student la Berlin. Bursier. Maestru pro forma. Un tânăr îmbrăcat cu paltonul înaripat al deșteptării, ieșit din azilul de nebuni românesc al originilor mele, speram eu. Spun „speram” pentru că sunt, la urma urmei, în pericol de suicid. Așa se numește aici. La noi, în România, se îndulcește prin formularea *pe culmile disperării*. Eu, însă, îi spun altfel: Sunt *blestemat*.

Drumul către noul meu sălaș mi s-a scrijelit în piept pe vecie, adânc, rapid și totuși de parcă timpul ar fi fost disecat și ar fi privit spre propriile măruntaie. Drapele lungi, negre, cu svastică, atârnav în Lustgarten¹, corpuri străine infiltrate în splendoarea cicatrizată a clădirilor.

Un tunel de tei spre un univers adânc. Purtători de svastică se adunau în Pariser Platz, formând figuri rotitoare colțuroase ca să țină un moment de reculegere pentru victimele căzute în timpul puciului organizat de Hitler în 1923. Drapele roșii cu svastică marcau străzile laterale. Axe grandioase ale orașului, însuflețite, clădiri ce păreau sculptate din fum. Florărese, ce absurd! Nicăieri în Europa n-am mai văzut atâtea la un loc. Ofițeri SA vigilenți, neperturbați, cu pancarte electorale atârinate de gâturile tinere și caschete cu curelele negre strânse în jurul fețelor de bull-terrieri alerți și înfumați, cu aer solemn. Crăcănați și muți.

Stâlpi acoperiți cu un refren negru care se repetă mereu și mereu și mereu, un soi de fotografie dublă de odinioară. Un Hindenburg² obosit, palid, deja dispărând, abătut, în care

1. „Grădina Plăcerii” – parc situat pe Museumsinsel (Insula Muzeelor), în centrul Berlinului, în fața Altes Museum (Galeriei Naționale Vechi). Se află lângă Berliner Dom (Catedrala din Berlin) și aproape de reconstruitul Berliner Stadtschloss (Palatul Orașului Berlin), de care a aparținut inițial. De-a lungul istoriei sale, parcul a fost folosit ca teren de paradă, loc pentru mitinguri de masă și parc public (n.r.).
2. Paul von Hindenburg (1847-1934) – mareșal german și președinte al Germaniei între 1925 și 1934. A devenit faimos în Primul Război Mondial, conducând armata germană spre victorii importante pe Frontul de Est, inclusiv în Bătălia de la Tannenberg. După război, a fost ales președinte al Republicii de la Weimar, iar în 1933 a jucat

nu a mai rămas nimic viu, și un *alt* chip, un al doilea, fix în dreapta, bine conturat, aproape ascuțit, cu păr întunecat, subțire, cu o strălucire ciudată a pielii și a ochilor ce se *mișcă* pe afiș ca niște cuțite dansând.

O mâhnire edificatoare a curs apoi în valuri preț de câteva minute. Peste mine. Emil Cioran. Cel care îl asculta pe maniera lui Otto Krause povestind despre fratele lui mai mare, jurist, despre curând iminentul apel general al frontului de dreapta german. Benno trăsesese lozul câștigător cu științele juridice, așa era de părere Otto, întrucât legea avea să fie redefinită în scurtă vreme, redefinită din temelii, în timp ce în medicină nu era practic nimic de reevaluat.

Când am cotit la dreapta pe Wilhelmstraße, în fața noastră mergea un domn singur, purtând pălărie și palton, cu mai multe ziare sub braț. Otto și-a întezit numaidecât pasul, oricum deja hotărât. Când am ajuns în dreptul lui, Otto i-a smuls de sub braț unul dintre ziare și l-a aruncat, de pe bordură, direct în mijlocul străzii. Bărbatul s-a oprit în loc și a privit calm cu ochii lui migdalați, întunecați, arzând, ca și cum ar fi venit dintr-o altă lume. Otto i-a zâmbit batjocoritor, cu mâinile înfipite în buzunare. Eu eram un pic mai în spate. Apoi, domnul a pășit în stradă, a făcut un pas înapoi, pentru că tocmai trecea o mașină, a pășit din nou înainte și s-a aplecat să ridice ziarul care aparent era foarte important pentru el. Dintr-o săritură, Otto a ajuns lângă el și, cu un gest brusc, i-a plesnit pălăria de pe cap. Pălăria s-a rostogolit mai departe. Eu am rămas acolo, într-un amestec de fascinație și repulsie, o înmărmurire cum nu mai simțisem niciodată, nu cu această intensitate, nu cu această gravitate.

---

un rol crucial în ascensiunea lui Adolf Hitler, numindu-l cancelar al Germaniei (n.tr.).

Bărbatul și Otto au rămas față în față, în mijlocul străzii, cel puțin treizeci de secunde.

Eu mă holbam la ei. Mă h o l b a m.

Apoi Otto a scuipat o dată jos în fața pantofilor, s-a întors spre mine și m-a înghiontit prietenește cu umărul în braț.

— Hai, Emil. Asta poate să mai aștepte.

Când am ajuns la numărul 2 pe Schumannstraße, ne-am oprit să fumăm împreună o țigară, lângă felinarul de la intersecție.

— La o clădire distanță locuiește Gerda mea, cu părinții ei, a zis Otto. La naiba, Emil! Cu toții ne bucurăm că ești aici. Horst, Albrecht, Karl. Toți vor să te cunoască, și apoi trebuie să ne povestești totul despre *Garda de Fier*. Serios! Totul! Ard de nerăbdare, crede-mă. Acum însă o șterg, sunt înscris să ajut astăzi cu buletinele de vot. Poate data viitoare o să mă vezi în uniformă!

Zâmbi, dar deodată a înlemnit.

— Ia uite la ăla, a zis și a arătat cu bărbia spre un trecător tânăr, cam de vârsta noastră. Evreu, a șoptit Otto.

Am văzut un om de statură medie, cu privirea concentrată și părul tuns scurt, tipic eșalonului de protecție SS, agitat. Cumva nu se potrivea cu ceea ce tocmai spusese Otto, cum că ar fi evreu. Mergea de-a lungul clădirii, întruchipând o nesfârșită contradicție. M-a cuprins un sentiment ciudat.

Otto și-a întins pumnul spre mine, iar monturile încordate îi erau colorate în alb pe pielea înroșită de căldură.

— Bate pumnul!

— Pentru ce? am întrebat eu stingându-mi țigara.

— Să crape Iuda!

TREI

De ce trebuie să mă gândesc la femei de îndată ce mă întind pe un cearșaf? De ce se simte mai comod un pat imediat ce te gândești la ele? Nu sunt suficient de viciat din cauza casei ororilor în care m-am născut? Nu e iubirea cel mai mare oprobriu pe care ni-l putem aduce? Și nu e destinată fiecare clipă dulce unui călău al clipei?

Pătura de deasupra mea e calmă, calmă și destinsă asemenea frunților femeilor la care mă căra încântat cu el Omul Mumii, iar eu mă lăsam cărat, de asemenea, cu încântare. Omul Mumii, așa te numeau cu toții, prietenul meu cel mai talentat, cel mai nebun, unde ești acum? La Sibiu? Nimic n-ai făcut din tine. Nebunia ta avea aripi, însă tu le-ai frânt pentru că nu le-ai folosit. Când eram beat cu tine, totul era minunat. Trei sau uneori cinci zile la rând nu făceam altceva decât să bem, iar în jurul nostru se întindea o realitate fără nevoi. Febra noastră împotriva a tot ce era pe lume și nicio altă febră nu putea să o înfrângă pe a noastră.

Femeile noastre românce ne manevrau nevoile în așa fel încât se dizolvau pur și simplu în mâinile lor fermecate țărănești, maiestuoase, cu degete lungi. Și când îmi lua mîna ca să o plimbe de pe vârful nasului cu pielea de culoarea ceaiului tulburat de lapte către buzele întredeschise tremurânde, pe bărbie în jos, urmărind răsufarea, traversând clavicula spre decolteul adânc – sâni pe care îi sorbeam, îi sfâșiam, în care mă îngropam, pe care îi uram și îi alintam –, continuând spre